

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

หลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

MET321	เวชจริยศาสตร์ 1	1 (1-0-2)
	Medical Ethics I	
วิชาบังคับร่วม	ไม่มี	
วิชาบังคับก่อน	ไม่มี	
ภาคการศึกษา	2/2567	
กลุ่ม		
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี	

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ประจำรายวิชา

1. ผศ.พิเศษ พญ.ทัศนีย์ กิตอำพนพงษ์	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
2. ผศ.พิเศษ นพ.วิบูลย์ กาญจนพัฒนกุล	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ

อาจารย์ผู้สอน (พิเศษหรือประจำ)

3. ศ.คลินิก พญ.ยุพิน ไทยพิสุทธิกุล	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
4. ผศ.พิเศษ พญ.ทัศนีย์ กิตอำพนพงษ์	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
5. รศ.พญ.วราภรณ์ แสงทวีสิน	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
6. ศ. พญ.ชุตินา ศิริกุลชยานนท์	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
7. ผศ.พิเศษ นพ.วิบูลย์ กาญจนพัฒนกุล	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
8. ศ.คลินิก นพ.วีระศักดิ์ ศรีนันทการ	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
9. ศ.คลินิก พญ.สุตสวาท เลาหิวนิจ	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
10. ผศ.นพ.มนต์ชัย ศิริบำรุงวงศ์	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
11. พญ.ปฐมาภรณ์ สุวรรณสิน	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ

12. นพ.ศานิตย์ นาวิกบุตร ☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
 13. ศ.พญ.รัตนวดี ณ นคร ☐ อาจารย์ประจำ ☒ อาจารย์พิเศษ
 สถานที่เรียน ในที่ตั้ง
 วันที่จัดทำ 11 ธันวาคม 2567

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

1. อธิบายพื้นฐานเวชจริยศาสตร์ ปฏิญญาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม และจรรยาแพทย์
2. อธิบายผลของความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแพทย์และผู้ป่วย
3. อธิบายสิทธิของผู้ป่วยในการตัดสินใจเลือกการรักษา
4. อธิบายสิทธิของผู้ป่วยในการยินยอมให้รักษา และการยุติการรักษา
5. อธิบายสิทธิผู้ป่วย 10 ประการ
6. สื่อสารกับผู้ป่วย และญาติ ในกรณีต่างๆ การบอกข่าวร้าย การเปิดเผยหรือให้ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้วยวาจาและภาษากาย
7. อธิบายถึงความสำคัญของการรักษาความลับของผู้ป่วย ที่จะมีผลต่อผู้ป่วยองค์กร และตนเองตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ปี พ.ศ.2540 และพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550
8. อธิบายถึงความสำคัญในการปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกระดับอย่างทัดเทียมและเป็นธรรม
9. อธิบายถึงความสำคัญของสิทธิผู้ป่วยในการตัดสินใจเลือกการรักษา การยินยอมให้รักษา และการยุติการรักษา
10. อธิบายถึงความสำคัญของการวางตนให้เหมาะสมกับธุรกิจทางเภสัชกรรมและเวชอุปกรณ์
11. อธิบายถึงสิทธิผู้ป่วย ระบบคุณภาพ และความปลอดภัยของผู้ป่วย
12. ใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งโดยการใช้และไม่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
13. อธิบายถึงความสำคัญของเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ. 2555 และประมวลกฎหมายอาญา

2. คำอธิบายรายวิชา

พื้นฐานเวชจริยศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์และผู้ป่วย สิทธิของผู้ป่วยในการตัดสินใจ การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย การรักษาความลับของผู้ป่วย การเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อผู้ป่วย การยินยอมให้รักษา สิทธิของผู้ป่วยในการยุติการรักษา สิทธิผู้ป่วย ความทัดเทียมและเป็นธรรมในสังคม ปฏิญญาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม จรรยาแพทย์ต่อพันธุศาสตร์ การสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพ การทำและตีพิมพ์งานวิจัยความสัมพันธ์กับธุรกิจทางเภสัชกรรมและเวชอุปกรณ์ ผลกระทบของยาต่อบุคคลและส่วนรวม

○2. เวชจริยศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพ (Medical ethics and professional laws)

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
O2.1	สามารถอธิบายหลักเวชจริยศาสตร์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และหลักความปลอดภัยของผู้ป่วย	- การสอนแบบบรรยาย / บรรยายแบบมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้เรียน (Lecture / interactive lecture) - การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self- directed learning)	Formative MCQ in class Summative MCQ, SAQ
O2.1.1	หลักการของจริยธรรมทาง การแพทย์ (principles of medical ethics)		
O2.1.2	ประมวลความประพฤติและ มารยาท (codes of conduct and etiquette)		
O2.1.3	ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับ ผู้ป่วย (doctor-patient relationship)		
O2.1.4	จริยธรรมเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการสร้างเสริมสุขภาพ (ethics of public health and health promotion)		
O2.1.5	สิทธิผู้ป่วย (patient rights)		
O2.1.6	ความเที่ยงธรรม และความ ยุติธรรมทางสังคม (equity and social justice)		
O2.1.7	ความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมเภสัช ภัณฑ์ (relationship with the pharmaceutical industry)		
O2.1.8	หลักการของจริยธรรมการวิจัยและ การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย (principles of research ethics and research publication)		

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
O2.2	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักเวชจริยศาสตร์ และกฎหมายวิชาชีพในการบริหารผู้ป่วย/ให้ความเห็นโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย		
O2.2.1	ความลับของผู้ป่วย (confidentiality)		
O2.2.2	การเปิดเผยความจริง (truth telling/disclosure)		

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	เรียนรู้ด้วยตนเอง	ผู้สอน
1.	principles of Medical ethics I	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ผศ.นพ.มนต์ชัย ศิริบำรุงวงศ์
	Doctor patient relationship	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ผศ.นพ.มนต์ชัย ศิริบำรุงวงศ์
	Patient autonomy	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ผศ. พญ.วราภรณ์ แสงทวีสิน
	Confidentiality	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.คลินิก พญ.ยุพิน ไทยพิสุทธิกุล
	Truth telling/disclosure	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.คลินิก นพ.วีระศักดิ์ ศรีนภากร
2.	Informed consent	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ผศ. พญ.วราภรณ์ แสงทวีสิน
	End of life decisions	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.คลินิก พญ.สุดสวาท เลหาวิณี

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	เรียนรู้ ด้วย ตนเอง	ผู้สอน
	Human and patient rights	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	นพ.ศานิตย์ นาวิกบุตร
	Equity and social justice	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.พญ.รัตนวดี ณ นคร
	Codes of conduct	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.พญ.รัตนวดี ณ นคร
	Relationship with pharmaceutical industry	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.คลินิก พญ.สุศุสวาท เลาหิณี
	Professionalism	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ.คลินิก นพ.วีระศักดิ์ ศรีนภาพกร
3.	Ethic dilemmas facing medical students	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ผศ.พิเศษ พญ.ทัศนีย์ กิตอำนวยพงษ์
	Principle of research ethics and research publication	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	พญ.ปฐมาภรณ์ สุรวงษ์สิน
	Ethical aspects of Genetics	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ผศ.พิเศษ นพ.วิบูลย์ กาญจนพัฒน์กุล
	Ethics of public health and health promotion	การบรรยาย, powerpoint, sheet	1	2	ศ. พญ.ชุติมา ศิริกุลชยานนท์
		รวม (ชั่วโมง)	16	32	

2. หัวข้อที่นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง

-

3. แผนการประเมินผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 14 ข้อ มีดังต่อไปนี้

O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10	O11	O12	O13	O14
O1.1 O1.2	O2.1 O2.2 O2.3	O3.1 O3.2 O3.3	O4.1 O4.2 O4.3	O5.1 O5.2 O5.3	O6.1 O6.2 O6.3 O6.4	O7.1 O7.2 O7.3	O8.1 O8.2 O8.3	O9.1 O9.2 O9.3	O10.1 O10.2 O10.3	O11.1 O11.2 O11.3	O12.1 O12.2 O12.3	O13.1 O13.2 O13.3	O14.1 O14.2 O14.3
	●	●											

แยกตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	การประเมินผล	
			Formative เกณฑ์	Summative สัดส่วน (%)
O2.1.1, O2.1.2 O2.1.3, O2.1.4 O2.1.5, O2.1.6 O2.1.7, O2.1.8 O2.2.1, O2.2.2	ข้อสอบปรนัย (MCQ)/อัตนัย (CRQ)	ตลอดภาค	S/U*	
		สัปดาห์สุดท้าย		- MCQ (85%) - CRQ (15%)

4. เกณฑ์การตัดสินเกรดแบบอิงเกณฑ์และกลุ่ม

- 4.1 ตัดเกรดเป็น 8 ระดับคือ A, B+, B, C+, C, D+, D และ F
- 4.2 กำหนดค่า MPL Exam part MCQ และ CRQ = ร้อยละ 50
- 4.3 การตัดเกรดโดยใช้ Dewey's method กำหนดให้ $LLF = 0.7$ และระยะห่างของแต่ละช่วงชั้นเป็น $0.5 \times SD$ ดังตารางที่ 1
- 4.4 กรณีที่ขีดล่างของเกรด C ต่ำกว่า MPL ให้ใช้ MPL เป็นค่า C แล้วปรับเปลี่ยนคะแนนของแต่ละช่วงชั้นขึ้นและลงตามเกณฑ์เดิมคือ ช่วงชั้นละ $0.5SD$
- 4.5 นักศึกษาที่คะแนนสอบไม่ถึง MPL ต้องสอบซ่อมให้ผ่านโดยใช้ข้อสอบชุดใหม่ หากไม่ประสงค์จะสอบซ่อมหรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ MPL นักศึกษาจะได้เกรดเดิม

ตารางที่ 1 แสดงเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำของเกรดในแต่ละช่วงชั้น

Grade	เกณฑ์คะแนนขีดล่างของแต่ละช่วงชั้น	
	Exam part	Non-exam part
A	Median + (0.7*SD)	Median + (0.7*SD)
B+	(Score ของ A) – (0.5*SD)	(Score ของ A) – (SD)
B	(Score ของ B+) – (0.5*SD)	(Score ของ B+) – (SD)
C+	(Score ของ B) – (0.5*SD)	(Score ของ B) – (SD)
C	(Score ของ C+) – (0.5*SD)	(Score ของ C+) – (SD)
D+	(Score ของ C) – (0.5*SD)	(Score ของ C) – (SD)
D	(Score ของ D+) – (0.5*SD)	(Score ของ D+) – (SD)
F	< (Score ของ D)	< (Score ของ D)

5. เกณฑ์ผ่าน/ไม่ผ่าน

- 5.1 Formative evaluation มีเครื่องหมาย * ต้องได้สัญลักษณ์ S เท่านั้น จึงจะผ่านการประเมินในรายวิชานี้
- 5.2 นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนและปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนของรายวิชานั้นจึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาดังกล่าวในกรณีที่นักศึกษามีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้ดูแลรายวิชาหรือคณะกรรมการภาควิชา
- 5.3 นักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมระหว่างการเรียน/ การปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติงานเพิ่มเติมตามมติคณะกรรมการภาควิชา
- 5.4 นักศึกษาที่มีพฤติกรรมทุจริตหรือส่อเจตนาทุจริตในการสอบหรือการปฏิบัติงาน ให้ลงโทษโดยให้ได้รับ เกรด F หรือตามมติคณะกรรมการภาควิชา
- 5.5 การตัดสินคะแนนใช้คะแนนรวม นำมาตัดเกรดเป็น A, B+, B, C+, C, D+, D, และ F
- 5.6 ในกรณีที่ได้เกรด D และ D+ ทางภาควิชาฯ จะให้โอกาสนักศึกษาแพทย์สอบแก้ตัวครั้งที่ 1 ด้วยข้อสอบชุดใหม่และนักศึกษาจะได้รับการปรับเกรดเป็น C เมื่อได้คะแนนสอบ $\geq$ (MPL–SEM ของข้อสอบชุดนั้น)
- 5.7 ในกรณีที่ได้เกรด D หรือ D+ และเกรดเฉลี่ย (GPA) เกิน 2.00 นักศึกษาสามารถแสดงความจำนงที่จะขอสอบแก้ตัวอีก 1 ครั้ง ทางภาควิชาฯ จะให้โอกาสนักศึกษาแพทย์สอบแก้ตัวด้วยข้อสอบชุดใหม่และนักศึกษาจะได้รับการปรับเกรดเป็น C เมื่อได้คะแนนสอบ $\geq$ (MPL–SEM ของข้อสอบชุดนั้น)

6. การบังคับให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำ

6.1 นักศึกษาแพทย์ได้เกรด F

6.2 นักศึกษาแพทย์ที่ได้เกรด D หรือ D+ และเกรดเฉลี่ย (GPA) ต่ำกว่า 2.00 จะถูกบังคับให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำ แต่ลงทะเบียนซ้ำได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

1.1 แพทยสภา.คู่มือการเรียนการสอน เวชจริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้ว ; 2558,

1.2 World Medical Association: Medical Ethics Manual

1.3 ชัยรัตน์ ฉายากุล, กวีวัฒน์ วีรกุล, รุ่งนรินทร์ ประดิษฐ์สุวรรณ. จริยธรรมทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์เดือนตุลา; 2555.

1.4 WMA. World Medical Association. Medical Ethics Manual. (France, Voltaire, France/Online; Available at:) <http://www.wma.net;2005>

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

เอกสารประกอบการสอน

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

3.1 สิวลี ศิริไล. การเป็นแพทย์ : จากฮิปปอกเรติส สูยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ ; 2552.

3.2 อังกรรัตน์ แก้วกาญจน์, สุจินต์ อุบลวัตร, วิชัย ประยูรวิวัฒน์. เวชจริยธรรม. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์ ; 2554.

3.3 ชัยรัตน์ ฉายากุล, กวีวัฒน์ วีรกุล, รุ่งนรินทร์ ประดิษฐ์สุวรรณ. จริยธรรมทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์เดือนตุลา; 2555.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิภาพของรายวิชาโดยนักศึกษา :

1.1 ให้นักศึกษาประเมินผู้สอนโดยแบบประเมิน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

1.2 ให้นักศึกษาประเมินรายวิชาโดยแบบประเมิน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน :

2.1 การสังเกตการสอนโดยผู้ร่วมงาน โดยแบบประเมิน

2.2 ผลการสอบและการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.3 การทวนสอบผลการประเมินการเรียนรู้

2.4 สังเกตการณ์ การเรียนของนักศึกษาในห้องเรียน

- 2.5 ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินโดยแบบประเมิน
- 2.6 ทดสอบความรู้เบื้องต้นที่จำเป็นก่อนการเรียนบทใหม่
- 2.7 สุ่มตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษาเป็นรายบุคคลในระหว่างการเรียนรู้
- 2.8 เฉลยข้อสอบพร้อมตอบข้อคำถาม

3. การปรับปรุงการสอน :

- 3.1 นำผลการประเมินผู้สอนและประเมินรายวิชามาพิจารณาและหาแนวทางปรับปรุงวิธีการสอนและการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 3.2 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 3.3 วิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงการสอน และพัฒนาคลังข้อสอบ

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา
 - ☐ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา.....
 - ☒ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....
 - ☒ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการทดสอบ.....
 - ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....
 - ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม.....
 - ☒ อื่นๆ ระบุ.....
- ตรวจสอบข้อสอบว่าสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้
 - ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบของนักศึกษา
 - ตรวจสอบวิธีการให้คะแนนสอบ ความเที่ยง และการตัดเกรด

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- 5.1 มีการปรับปรุงรายวิชาโดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอน และเนื้อหาใหม่ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 5.2 ในแต่ละภาคการศึกษาจะมีการนำผลการประเมินการสอนมาพิจารณาปรับปรุงแนวทางการสอนในภาคการศึกษาถัดไป
- 5.3 ทบทวนและปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาทุกปี